

Sygn. akt: III U 619/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania M. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w W.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W.

z dnia 18 marca 2013r. i 16 kwietnia 2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje M. L. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

M. L. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18.03.2013r. i od decyzji prostującej ją z dnia 16.04.2013. znak (...), którymi to decyzjami Zakład odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Odwołujący nie zgadzał się ze stanowiskiem ZUS i uważał, że organ rentowy nieprawidłowo nie doliczył mu wszystkich okresów pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Podnosząc, że za odmową przyznania M. L. prawa do emerytury było niespełnianie przez ubezpieczonego wszystkich wymaganych prawem warunków gdyż na dzień 1.01.1999r. nie zgromadził on 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie M. L. jest zasadne i podlega uwzględnieniu.

Odwołujący w dniu 27.08.2012r. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Decyzją z dnia 7.11.2012r. ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury ze względu na brak 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz nie rozwiązania stosunku pracy przez ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 17.01.2013r. oddalił odwołanie M. L. od tej decyzji ZUS, jednocześnie zaś wniosek ubezpieczonego z dnia 17.01.2013r. o ustalenie uprawnień emerytalnych przekazał celem rozpoznania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Z uwagi na zmianę obowiązujących przepisów i wykreślenie obowiązku rozwiązania stosunku pracy przez osobę ubiegającą się o prawo do emerytury od 1.01.2013r. i zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 1.01.2013r. w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który łącznie spełnił następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Odwołujący urodził się w dniu (...)wiek emerytalny wynoszący 60 lat uzyskał więc w (...).

Na dzień wydania decyzji przez ZUS ubezpieczony nie był członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że odwołujący się na dzień 1.01.1999r. zgromadził łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym 20 lat 4 miesiące i 12 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy 6 dni okresów nieskładkowych a także 4 lata 7 miesięcy i 26 dni okresów uzupełniających z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył ubezpieczonemu okresy:

- od 12.03.1980r. do 13.09.1980r. z tytułu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na stanowisku zbrojarza,
- od 24.09.1985r. do 30.06.1991r. z tytułu zatrudnienia w (...) na stanowisku zbrojarza,
- od 1.07.1991r. do 29.11.1991r. z tytułu zatrudnienia w P. sp z o.o. na stanowisku zbrojarza- betoniarza oraz okresy
- od 1.08.1994r. do 31.12.1998r. z tytułu zatrudnienia w (...) S.A. na stanowisku zbrojarza jako okresy pracy w warunkach szczególnych w łącznej wysokości 10 lat 10 miesięcy i 20 dni.

Organ rentowy nie uwzględnił zaś pracy ubezpieczonego w (...) Zakładzie (...) w B. w okresie od 20.05.1974r. do 30.11.1979r. ponieważ M. L. nie przedstawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach za ten okres.

Kwestią sporną od której zależne było rozstrzygnięcie zasadności odwołania ubezpieczonego było ustalenie czy sporne i niezaliczone okresy pracy w (...) Zakładzie (...) w B. należy uznać odwołującemu za pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy mając na względzie powszechne stanowisko judykatury, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach należy traktować jako dokument prywatny i możliwe jest jego zastąpienie innymi materiałami dowodowymi oraz, że nie nazwa stanowiska czy angażu a faktycznie wykonywana praca przesądza o uznaniu danej pracy za pracę w warunkach szczególnych dopuścił dowód z przesłuchania wskazanych przez odwołującego świadków.

Świadek **R. M.** zeznał, że pracował wraz z odwołującym w (...) Zakładzie (...) w B.. Świadek wraz z odwołującym pracowali w pełnym wymiarze czasu pracy, a często w godzinach nadliczbowych kiedy było to konieczne. Odwołujący był zatrudniony jako zbrojarz, a prace wykonywał w dziale centralnej zbrojarni. Zdaniem świadka charakter pracy odwołującego odpowiadał pracy zbrojarza betoniarza, a odwołujący nie wykonywał innych zadań w trakcie pracy w spornym okresie. Praca w dziale w którym był zatrudniony świadek oraz odwołujący polegała na zbrojeniu, wiązaniu, gięciu i montażu prętów W przypadkach gdy konieczne było zabetonowanie dodatkowo dobierano kilka osób do pomocy. W pracy odwołującego i świadka nie było innych czynności poza związanymi z montażem i betonowaniem. Świadek był przełożonym odwołującego i jego okresy pracy w tym samym zakładzie zostały uwzględnione jako praca w warunkach szczególnych - jego stanowisko było określone jako brygadzysta zbrojarski. Świadek dodał, że otrzymywał dodatkowe produkty mleczne oraz posiłki regeneracyjne w przypadku pracy w godzinach nadliczbowych.

Świadek **Z. W.** również pracował wraz z odwołującym w (...) Zakładzie (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadek zeznał, że odwołujący był zatrudniony jako zbrojarz. Zdaniem świadka odwołujący był zbrojarzem i nie zajmował innego stanowiska, zajmował się gięciem prętów ich cięciem, montażem, wiązaniem. Świadek nie dysponował świadectwem pracy w szczególnych warunkach gdyż w okresie kiedy kończył pracę nie wystawiano takich świadectw. Sam świadek ma zwykle świadectwo pracy gdzie wskazano jego pracę na stanowisku zbrojarza. Zdaniem świadka praca zbrojarzy nie była uznawana za pracodawcę w warunkach szczególnych, gdyż nie funkcjonowało wtedy takie rozliczanie rodzajów pracy.

Zeznania świadków korespondują z wyjaśnieniami odwołującego złożonymi w charakterze strony. M. L. zeznał, że w okresie pracy w (...) Zakładzie (...) w B. pracował jedynie jako zbrojarz w pełnym wymiarze czasu pracy przy budowie elektrowni. Nie miał przerw w pracy, a jedynie korzystał z urlopu pracowniczego. Zakład w którym pracował już nie istnieje, a cała dokumentacja pracownicza uległa zniszczeniu w czasie powodzi.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz odwołującego. Świadkowie jako osoby, które pracowały wraz z odwołującym posiadają doskonałą wiedzę na temat jego pracy w spornym okresie. Świadkowie nie tylko pracowali w tym samym zakładzie co ubezpieczony, ale i w także w tej samej ekipie zbrojarzy. Świadek R. M. był ponadto bezpośrednim przełożonym M. L.. Świadkowie jako osoby obce dla odwołującego nie mieli podstaw do składania zafalszowanych zeznań, ponadto Sąd nie znalazł podstaw by uznać ich wypowiedzi za nieprawdziwe. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że świadek R. M. otrzymał wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych i jego okresy pracy na stanowisku zbrojarza brygadzysty w (...) Zakładzie (...) w B. nie były kwestionowane przez ZUS jako okresy pracy w warunkach szczególnych. Sąd miał również na uwadze, że zeznania świadków znajdują odzwierciedlenie w świadectwie pracy odwołującego w (...) Zakładzie (...) w B., co jeszcze bardziej wpływa na ich wiarygodność.

Sąd mając na względzie zgromadzony materiał dowodowy uznał, że M. L. w okresie od 20.05.1974r. do 30.11.1979r. pracował w (...) Zakładzie (...) w B. na stanowisku zbrojarza i z tego tytułu zaliczył mu okres 5 lat 6 miesięcy i 11 dni jako pracy w warunkach szczególnych zgodnie z **działem V pkt 4 wykazu A** stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W związku z powyższym Sąd ustalił, że M. L. na dzień 1.01.1999r. zgromadził staż pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 16 lat 5 miesięcy i 1 dnia.

Sąd mając na względzie powyższe ustalenia uznał, że odwołujący spełnia wszystkie wymagane prawem przesłanki nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych i na mocy art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżone

decyzje i przyznał M. L. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013r. tj. od początku miesiąca, w którym wpłynął wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero bowiem przeprowadzenie szerszego postępowania przed Sądem umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy w postaci duplikatu świadectwa pracy dotyczącego spornych okresów, bez przeprowadzenia poszerzonego postępowania dowodowego w postaci przesłuchania świadków - nie pozwolił na ocenę rzeczywistego charakteru pracy odwołującego i uznanie tego okresu za pracę w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.